1. Det år, der er gået siden vi sidst holdt landsmøde, blev året, der strakte sig over et årtusindskifte men også et år, der for SF gav både vigtige sejre og store udfordringer.
2. Sidste efterår lykkedes det SF at indgå en aftale om finansloven for år 2000, der er den hidtil mest omfattende finanslovsaftale SF har lavet. Vi fik et gennembrud for tanken om at bruge af dagpengemilliarderne til at skabe faste ordinære job i stedet for perspektivløs aktivering. Kommuner, amter og statslige myndigheder kan ansætte ledige i faste stillinger med 100.000 kr. i tilskud hvert år på bestemte betingelser. Vi håber meget, at mulighederne med tiden bliver udnyttet bade til glæde for de arbejdsløse, der får job, og for de arbejdspladser, hvor man bliver flere til at løfte opgaverne.
3. Vi fik fastlagt rammerne for en fremsynet førtidspensionsreform. For SF har det været vigtigt både at få forhøjet satserne og at gøre en indsats for et mere rummeligt arbejdsmarked, så der også sikres plads for dem, der ikke kan holde til at køre 100% effektivt hver eneste dag.
4. Vi fik et 5 årigt trafikforlig. De borgerlige partier blev kørt ud på et sidespor med deres mange nye motorvejsplaner, mens vi andre kan tage fat på opgaverne med de nødvendige milliardinvesteringer i nye tog. Den kollektive trafik skal have et gevaldigt løft og gøres mere attraktiv, hvis vi skal undgå en yderligere stigning i privatbilismen til skade for både miljøet og fremkommeligheden i byerne, hvor de trafikpropper vi kender fra andre landes hovedstæder alt for let kan blive en realitet herhjemme.
5. Vi fik et 4 årigt politiforlig med stor vægt på forebyggelse af kriminalitet. SF har sat sine første fingeraftryk på et område, der hidtil har været udenfor vores indflydelse. Vi har dermed både fået brudt et tabu og gjort op med den dybest set meningsløse myte, at SF skulle være ”imod politiet” - blot fordi det er vigtigt for os at værne om retssikkerheden. For SF er det en vigtig del af et velfungerende samfund at have et godt og kvalificeret politi - samtidigt med at vi meget gerne vil være med til at prioritere ressourcerne, så der satses mere på forebyggelse og nærpoliti. Det har vi fået opfyldt med forliget.
6. Vi har fået en langsigtet voksen- og efteruddannelsesreform, der giver bedre uddannelsesmuligheder for mange med kort uddannelse bag sig. Det er af helt uforståelige grunde en kamp op ad bakke. Vi lever med en regering, der f.eks. flere gange har skåret ned i mulighederne for selvvalgt uddannelse for ledige, selvom det for os er det rene pip.

7. Vi fik en halv milliard målrettet til en boligsocial indsats med kvarterløft i områder med fysisk nedslidning eller sociale problemer

- et løft i sundhedspolitikken både indenfor kræftbehandling, forebyggelse og genoptræning
- en stribe nye bevillinger til skærpet miljøpolitik
- en stribe sociale bevillinger med bl.a. bedre indsats overfor hjemløse
- nye kulturpolitiske initiativer m.v.

8. Samlet tegner der sig et billede af, at SF har fået solid indflydelse på flere felter end nogensinde før i dansk politik, og at SF gør en forskel.

9. Men vi skal aldrig hvile på laurbærene: der er stadigt masser at tage fat på. Lad mig blot nævne nogle få vigtige felter.

10. De gamle i vores samfund bliver en stadigt mere forskelligartet gruppe. Vi får mange nye ressourcestærke ældre, der sagtens kan klare sig selv og som har en solid pensionsopsparing i ryggen. Men vi får også mange ældre, der kun har den nøgne folkepension at leve af, og som er dybt afhængige af, at velfærdssamfundet tager sig ordentlig af de svage.

11. Vi oplever stadig forrygende eksempler på at kommuner sparer hjemmehjælpen ned til langt under det anstændige, vi ser lange ventelister på plejehjemsplads og vi hører uhyrlige historier om omsorgssvigt og umenneskelig behandling af ældre. Jeg tror gerne, at det kun er en mindre del af kommunerne, der er så ringe kørende: men én kommune med omsorgssvigt i Danmark er én kommune for meget.

12. Livskvalitet for ældre; bedre økonomi for de fattigste pensionister, kvalitet i hjemmehjælpen, flere plejehjemspladser og kvalitetssikring på plejehjemmene vil være centrale temaer for SF, når vi skal til efterårets finanslovsforhandlinger.

13. På arbejdsmarkedsområdet glæder vi os sammen med regeringen over den generelle fremgang i beskæftigelsen. Men så skal vi til gengæld sætte endnu mere fokus på, hvad vi kan gøre for dem, der sidder fast i lang tids ledighed, for de unge, der ikke får en kompetencegivende uddannelse - og på at få rusket op i de mange tunge offentlige systemer og regler, der ikke blot er en jungle med uforklarlige regler men også ind imellem en helt kafkask verden.

14. Fra de lediges perspektiv er det meningsløst, når de skal kostes rundt i tilfældig aktivering samtidig med at man lukker vigtige døre til fremtiden for dem. Alt for mange risikerer at ende i blindgyder. Det gælder ikke mindst bistandsmodtagerne - hvor SF

vil have udviddet servicejobbende, så de også kan bruges til at skaffe faste job til bistandsmodtagere.

15. Et andet område med kæmpe betydning i både arbejdsmarkeds-, erhvervs- og uddannelsespolitikken er IT-udviklingen. Hvordan skal det bedst lykkes for os både

- at høste frugterne af de spændende muligheder, den nye teknologi åbner,
- at bevare et helt samfund, hvor vi ikke får befolkningen skarpt opdelt i kan og kan ikke benytte den nye teknologi
- at kapere de enorme ændringer, teknologien kommer til at give i arbejdsrelationerne
- at tilrettelægge en fremsynet erhvervspolitik på et felt, hvis udviklingspotentiale og effekter vi knapt kan overskue.

16. Det bliver spændende for SF at spille politisk med på en bane, hvor intet er givet på forhånd, fordi udviklingen er så grundlæggende anarkistisk. Indtil videre har vores rolle bl.a. været at sætte flere potentialer fri ved at levere ammunition til at torpedere Microsoft monopolet.

17. Indenfor førtidspension er det godt, at SF har skubbet på for en reform. Der er stadig en række forhandlinger forude; men vi tror på et godt resultat for de fremtidige førtidspensionister. Det rejser til gengæld et klart behov for forbedringer også for de nuværende. SF vil arbejde for at vi helt slipper af med den laveste sats. De mennesker, der indtil nu har måttet leve med den har vitterligt meget lidt at leve af.

18. Vi har fra tid til anden diskussioner i SF om, hvorvidt vi skal være mest røde eller mest grønne. Det er en lidt tosset diskussion, fordi begge sider af SF's politik selvfølgelig er hamrende vigtige - og fordi ingen af delene nogensinde må blive glemt. I disse år, hvor fokus i medierne er drejet til de sociale problemer er det vigtigt at SF er partiet der husker, at vi ikke må tabe pusten i miljøpolitikken.

19. Der er stadig kolossale udfordringer i både den globale og hjemlige miljøpolitik. Den grundlæggende omstilling til bæredygtighed går uendelig langsomt - og på nogle felter går det direkte den forkerte vej. Det er vigtigt, at Danmark fortsat er i front både med at flytte politikken internationalt og med at vise veje til nyskabelser i miljøpolitikken. Hertil hører blandt andet at tænke økologisk på den lange række af felter, hvor økologien stadig er i sin spæde vorden. Tilsvarende skal der bygges videre på vores energiforlig og de markante gevinster for den vedvarende energi, for at vi med troværdighed kan opfylde Danmarks nationale målsætninger og globale

forpligtelser i forhold til Kyoto- protokollen.

20. Det er ikke alle udfordringer i den kommende tid, der er nemme at få hold på. I det sidste år har vi været vidner til at fremmedangst og fjendtlighed overfor de nytilkomnde medborgere i vores samfund er taget voldsomt til.

21. Det er for så vidt regulært nok, at nogle partier i Folketinget ønsker en stramning af udlændingeloven. Det kan vi tage et slagsmål om. Skal Danmark tage endnu færre flygtninge og overlade de udelukkede til at sejle deres egen sø eller til at søge ly i de fattige lande, der ligger i nærområdet og som samtidig allerede er oversvømmet af flygtninge? Men det giftige opstår, når partier for at vinde i dén debat sætter en propaganda i gang for at mistænkeliggøre og nedgøre alle ikke etnisk-danske.

22. Det giver en chokerende effekt, helt ud til busstoppestederne, hvor en iransk kvinde forleden i Aalborg måtte høre de andre ventende passagerer hvæse: ”Så tag dog hjem!”. Nu var hun heldigvis af den robuste type, der svarede: ”Det gør jeg da også, linie 2 kommer lige om lidt”.

Men bag det ligger den tragedie, at så mange danskere er faldet for hetzen. Dét er den egentlige trussel mod danskheden: at vi bliver så angste for folk af anden herkomst, at vores tradition for respekt og tolerance overfor andre mennesker går fløjten.

23. Det er en kæmpeopgave for SF at holde fast i det humanistiske udgangspunkt og dagligt at insistere på, at alle mennesker har krav på fair og lige behandling.

24. Torsdag d. 28. september år 2000 bliver en skelsættende dag i dansk europapolitik. Vil danskerne sige ja til at afskaffe kronen, vores selvstændige valuta, for tid og evighed og melde os ind i Den Økonomisk Monetære Union, med alt hvad det indebærer?

25. Tilhængerne af et dansk ja forsøger at bagatellisere sagen - men deres voldsomme iver for et ja er jo i virkeligheden det bedste dementi af, at der på nogen måde skulle være tale om en lille sag.

26. SF er en varm tilhænger af europæisk samarbejde på en lang række områder. EU er grundlæggende både et vigtigt projekt for freden i Europa og for en mere progressiv udvikling globalt.

I verdenshandelsorganisationen WTO er EU reelt den eneste betydende magtfaktor, der arbejder for miljømæssig bæredygtighed og anstændige sociale spilleregler i

verdenshandelen.

27. SF er tilhænger af at udvidde EU-samarbejdet på områder, hvor det er nødvendigt for at klare grænseoverskridende problemer. Vi ønsker f.eks. bindende mindstenormer for selskabsbeskatningen, så de europæiske lande ikke skal konkurrere hinanden nedenom og hjem i lav beskatning, for at tiltrække virksomheder i kamp mod hinanden.

28. Men vi siger til gengæld nej til de typer af større integration, der peger hen imod Europas Forenede Stater. Det er selvfølgelig helt fair, hvis nogen har det endemål som ønske: men så bør de til gengæld slås for det med åben pande, så befolkningen ved, hvad de skal tage stilling til.

29. Danmark har ikke noget behov for at afskaffe kronen.

30. Den spekulative kapital har globalt opnået en helt uhyrlig magt, hvor hele nationer risikerer at få kuldkastet deres økonomiske grundlag. SF vil hjertens gerne ændre den tilstand - f.eks. gennem indførelse af en Tobin-afgift på valutatransaktioner. Men indtil videre lever vi i en verden med stor magt til spekulanterne. Vi har set det i både Storbritanien og Sverige indenfor de seneste år. For Sveriges vedkommende røg renten op på 500% i forsøget på at undgå kronenedskrivningen og da valutaen brød sammen blev landet tvunget igennem voldsomme sociale nedskæringer for at afværge en nedsmeltning i statsfinanserne.

31. Det har vi lært af i Danmark. Derfor fører Danmark med SF's tilslutning en stram økonomisk politik med styr på betalingsbalance, statsfinanser, inflation m.v. så der ikke er noget at komme efter for spekulanterne. SF har vist sin vilje til at holde fast i denne linie gennem en stribe finanslovsforlig og skattepolitiske aftaler. Dertil kommer så en aftale med Den Europæiske Centralbank, ECB, om støtteopkøb, hvis vi alligevel skulle blive angrebet. Det fungerer i dag - og alt taler for, at det også kan fungere i fremtiden.

32. Tilhængerne har selvfølgelig ret i, at vi ved at blive udenfor ØMU'en mister noget teoretisk indflydelse, når Danmark ikke har en plads i ECB's råd. Men prisen for en plads kan jo altså være for høj.

33. For SF er det helt uholdbart hvis Danmark for tid og evighed skal opgive enhver mulighed for at føre valutakurspolitik og acceptere skrappe bånd på finanspolitikken, hvor f.eks. den kickstart af dansk økonomi, Nyrup-regeringen gennemførte med succes i 1993, vil være så meget på kanten af reglerne, at fremtidige regeringer kan

risikere et nej fra Bruxelles til denne form for aktiv økonomisk politik.

34. Vores nej bygger med andre ord på, at vi ikke vil finde os i, at der lægges endnu snævrere bånd på den økonomiske politik end de begrænsninger, den rå virkelighed i forvejen giver. Dertil kommer, at den monetære union i længden kun kan eksistere, hvis den økonomiske politik i EU integreres endnu tættere - så langt større dele af den offentlige sektors finansiering og virke bliver EU-stof. En udvikling vi absolut ikke ønsker.

35. Vi bliver i SF ofte beskyldt for at være for nationale når vi siger nej. Det er træls at høre på, fordi vi som socialister grundlæggende opfatter os selv som internationalister. Og det er tæske irriterende, at vi bliver betragtet som høj stemt nationale blot fordi et andet nej-parti anlægger dén vinkel på sagen.

36. SF's nej er alt andet end nationalistisk. Vores ønske om at bevare dansk selvstændighed og vores ønske om at afgørelserne træffes i Folketinget fremfor i Bruxelles udspringer af et ønske om bevare og udvikle det danske demokrati. Det mener vi i høj grad er værd at slås for. Men det er på ingen måde udtryk for, at vi vender os imod andre nationer eller andre folkeslag. Vi må tage klart afstand, når et andet nej-parti lufter fremmedfjendske holdninger - og det er helt afgørende for os, at Europa ikke oplever et dansk nej som et udtryk for dens slags tendenser.

37. Derfor er det også vigtigt, at SF sørger for at fylde meget i nej-kampagnen. Det opfatter vi som en stor forpligtelse i Folketingsgruppen. Vi håber at landsmødet opfatter det som en stor forpligtelse for alle SF'ere.

38. Det er klart, at vi ikke er 100% enige om kampagnen i SF. Det kender vi godt fra Maastricht, Edinburg og Amsterdam-afstemningerne. Men vi skal vise endnu engang, at det kan vi sagtens håndtere.

39. SF har opnået respekt langt ud over vore egne rækker ved at vise, at vi kan klare en diskussion om europapolitikken med åbenhed, accept af meningsforskelle og en soleklar ret for dem, der mener noget andet end den officielle linie, til at sige dét; når blot de understreger, at det er et personligt standpunkt.

40. Det er jo netop denne rummelighed i SF, der gør SF til et spændende sted at diskutere europapolitik. Det giver en kvalificeret debat, som vi alle bliver klogere af. Derfor vil jeg opfordre landsmødet til at understrege, at vi fortsætter denne linie.

41. SF skal ikke være et smalt parti, der kun appellerer til en begrænset skare. Vi skal tværtimod være et masseparti, der har forudsætningerne for at blive langt større,

end vi er i dag. Det forudsætter at vi appellerer bredt - og det forudsætter så til gengæld også en bredde i SF's profil og ansigt udadtil.

42. Vi står på tærsklen til endnu et spændende arbejdsår i SF. Vi skal gribe mulighederne, sætte dagsordenen og forberede os på at blive endnu større end Gallup-tallene lover os midt i disse smukke majdage.